

blive gjort noget Ansvar gjældende imod No- gen, og hvor det gjælder om saa store Sum- mer, vilde det allerede af pecuniaire Hensyn være ulovligt at forsøge derpaa. Det er der- for, jeg har taget Ordet idag, for at anmode Finantsudvalget om først og fremmest at skaffe vor maritime Misere i Orden. Blandt de flere reformatoriske Planer, som ere omtalte baade igaar og idag, har jeg mærket mig en Ytring af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som gaaer ud paa en Omdannelse af Undervisningsvæsenet, og, saavidt jeg har forstaaet det, paa en Ind- skrænkning af de lærde Skolers Antal. Egnede Forslag have oftere været paa Bane. Med Hensyn til Undervisningsvæsenet maa man efter min Anskuelse følge det Vink, der gives angaaende Folkehøjskolerne, og som gik ud paa, at Staten giver noget Mere til Almeneunder- viisningen, saaledes at dens Tilskud til Skole- væsenet ikke kommer til at ligge paa to Yder- punkter, nemlig det lærde Skolevæsen og Almuefolkevæsenet, betragtet som Land- og Fri- skoler. Jeg troer, at Staten maa tage sig mere af det Skolevæsen, som ligger i Centrum; derved sigter jeg til de høiere Borgerkoler og Sko- lerne for de mere Bemidlede paa Landet, som ikke attraae at gaae den studerende Vej. Saa- danne Fagkoler som tekniske Skoler og an- dre Instituter, der sørge for at udbrede god Kundskab til Ingenieurvæsenet og Haandværks- færdsighed, bliver det nødvendigt for Rigsdagen at søge oprettet, og dertil bør man gaae ad den Vej, som det ærede Medlem for Aarhus antydede, nemlig at indskrænke de lærde Skolers Antal. Jeg billiger iøvrigt fuldkomment, at den høit- ærede Kultusminister har forhøiet Bidraget fra Sorø Academi til Folkeundervisningen, og jeg troer, at det er meget fortjenstligt af ham at forsyne baade Skolerne og Lærerne med physiske Apparater og andre Undervisnings- midler, som den Enkelte ikke har Evne til at anskaffe. Men ved samme Leilighed kan jeg som Repræsentant for Sorø ikke undlade at beklage mig over, at den høitærede Kultusmi- nister er saa overordentlig stedmoderlig mod Sorø's locale Skolevæsen, at han har frataget Landsbykolerne derude for en Deel den Under- støttelse, Akademiet før har ydet dem, og jeg

tillader mig at henlede den nuværende ærede Kultusministers Opmærksomhed paa dette Punkt. Jeg finder ikke, at der er nogen sær- lig Anledning til at indskrænke Understøttelsen til de locale Skoler paa Sorø Academies for- rige Gods; det fremgaaer ikke af Finantsloven; men naar den høitærede Minister forhører sig i sit Ministerium, vil han nok faae Oplys- ning derom. Endvidere maa jeg tillade mig at bede det ærede tilkommende Finantsudvalg være velvillig stemt med Hensyn til den sær- egne Understøttelse til Bygningsforetagender, der kræves for Sorø. De ærede Medlemmer, som fornylig maatte have været i Sorø, have maaskee lagt Mærke til det temmelig fattige Ydre, som Akademiet har paa sin Front. Til at afhjælpe dette søger man nu en ny Be- klædning. Dernæst har Sorø en berømt Kirke; dersom det ærede Finantsudvalg, som bliver nedsat, atter skulde finde Betænkelighed ved at understøtte Ministeren i Forslaget til en Hoved- reparation af Sorø Kirke, vil jeg anbefale Udvalget at gjøre det Samme som Finantsudvalget eengang før har gjort ved Sorø Academies Bygningsvæsen, nemlig at sende en kyndig Mand af sin Midte ud til Sorø, thi da er jeg overbevist om, at han vil bringe det den Bæst, at saaledes som Sorø Kirke staaer, bør ingen Kirke staae, der har Midler til at blive ud- styret, og Sorø Kirke tilhører Sorø Academi. Jeg troer derfor, at den Post ikke behøver nogen egentlig Understøttelse, naar man først er enig om, at Trangen til en Reparations Udførelse er tilstede. Jeg vil ikke forøge alle de reformatoriske Planer, som her ere komne frem; jeg troer, at de indeholde Arbejdsstof for Folkethinget og Ministrene i flere Sessjoner, og formeentlig skulle de ogsaa gjælde for alle de tre Sessjoner, hvortil vi ere valgte; saa righoldige finder jeg dem. Jeg vil derimod gaae lidt tilbage i Tiden og minde den ærede Finantsminister om et Forslag, som vi engang fik forelagt her i Thinget, men som ikke blev tilendebragt, og som senere aldrig kom frem, skjøndt det var et Regeringsforslag; det var nemlig et Forslag om en Stempelafgift paa fremmede Statspapirer. Dette Forslag fik aldrig nogen Dom her i Thinget, ja ikke en- gang af det Udvalg, der var nedsat, men jeg